

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Obvodní soud pro Prahu 7 rozhodl soudkyní JUDr. Marií Filippiovou ve věci:

žalobce:

proti

žalovanému:

Česká republika - Ministerstvo vnitra ČR, se sídlem Nad Štolou
936/3, 170 34, Praha 7

O určení neoprávněnosti evidence v materiálech StB

takto :

- I. Určuje se, že evidence žalobce v protokolu registrace svazků agenturního a kontrarozvědného rozpracování 23800 až 24789 a v evidenci zájmových osob je neoprávněná.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění :

1. Žalobce se žalobou domáhá určení, že evidence žalobce v Protokolu registrace svazků agenturního a kontrarozvědného rozpracování 23800-24789 a v Evidenci zájmových osob je neoprávněná, s tím, že s StB nikdy nespolupracoval, nepodepsal žádný vázací akt,

Shodu s prvopisem potvrzuje Elena Bocková

ani jí nikdy nesdělil žádné informace. U osob blízkých a spolupracovníků byl všeobecně znám jeho negativní postoj ke komunismu, nikdy nebyl členem KSČ, ani kádrovou rezervou. Do registru ho zapsal [redacted] který ho žádal o zasvěcení do problematiky užité grafiky, zejména plakátu. Na tuto žádost mu žalobce odpověděl, že se může kdykoliv ohlásit v Moravské galerii a žalobce mu ukáže vše, co bude potřebovat. Pan [redacted] do Moravské galerie nikdy nepřišel. Pokud byl žalobce v materiálech StB evidován, bylo tak učiněno, aniž o tom věděl, natož aby k takové evidenci dal svůj souhlas. Evidence v materiálech StB je širokou společností vnímána velice negativně a má dopad do všech sfér života. Po zveřejnění uvedených evidencí masmédií pocítil žalobce negativní důsledky neoprávněné evidence jak ve svém osobním životě (odliv přátel, ztráta důstojnosti, vážnosti, cti), tak i ve svém profesním životě.

2. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s tím, že k osobě žalobce se zachovaly řádky z tzv. registračních protokolů a z objektového svazku a dále karta evidence zájmových osob. Z uvedeného vyplývá, že žalobce byl evidován pod reg. číslem 23866 s krycím jménem „ROBERT“ dne 29.1.1975 jako kandidát tajné spolupráce a následně byl převeden dne 9.11.1975 do kategorie důvěrník. Svazek byl uložen do archivu a byl pravděpodobně zničen.
3. Předmětem sporu není, zda žalobce s bývalou Státní bezpečností skutečně spolupracoval, ale oprávněnost jeho evidence. S důvěrníkem není proveden vázací akt, ani není vyžadován ústní či písemný závazek ke spolupráci, důvěrník nemohl nahrazovat tajné spolupracovníky. S důvěrníkem není proveden vázací akt, ani není vyžadován ústní či písemný závazek ke spolupráci. Důvěrník není vědomou formou spolupráce, žalobci bylo vydáno osvědčení, že nebyl evidován jako osoba uvedená v § 2 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona č. 451/1991 Sb.. I když došlo ke zničení svazků, lze přesto i z dochovaných materiálů konstatovat oprávněnost evidence žalobce, když se ve smyslu směrnice k osobě žalobce zachovala karta z evidence zájmových osob a záznam o zaevidování v registru svazků.
4. Soud zjistil z Archivu bezpečnostních složek, že žalobce byl zaevidován dne 29.1.1975 pod reg. číslem 23866 s krycím jménem „ROBERT“ a dne 9.11.1975 byl veden jako důvěrník. Svazek byl uložen do archivu pod arch.č. 369190. Z výpovědi žalobce soud zjistil, že v roce 1970 a až dosud pracuje v Moravské galerii v Brně. Byl kurátorem užité grafiky a fotografie. Jednou měl telefon s tím, že se mu představil pán a řekl, že je od Policie a že se chce s ním sejit, že se sejdou na schodech galerie. V uvedený čas se dostavil. On se mu představil a řekl, že nesmí nikomu říct, že se setkali. Říkal, že má na starosti Moravskou galerii a že chce zasvětit do užité grafiky. Řekl mu, ať se přijde podívat do sbírky, že na místě samém mu k tomu nic neřekne. Pán ještě asi třikrát telefonoval. Vždycky ho vyzval, kam má přijít. Nabídl mu spolupráci. Toto však žalobce odmítl. Řekl, že s ním nemůže spolupracovat. Nikdy se ho příslušník na nic konkrétního nezeptal. Na poslední schůzce, což bylo asi počtvrté, mu žalobce řekl, že už vícrát nepříjde. Příslušník mu řekl, aby poskytoval nějaké informace a zda je ochoten, s tím, že jakmile podepíše, tak mu řekne, co a jak dál. Řekl mu, že nic nepodepíše. Vůbec mu neřekl, jaké informace by chtěl poskytovat. Žádné slovo důvěrník mezi nimi nepadlo. Nebyl si vědom, že by s ním bylo jednáno jako s důvěrníkem a že by byl jako důvěrník evidován.
5. V rozhodném období (tj. 29.1.1975) se pracovníci kontrarozvědky řídili při práci se spolupracovníky kontrarozvědky rozkazem ministra vnitra A-oper- I-3 ze dne 16.2.1972. Z této směrnice bylo zjištěno, že důvěrník byl spolupracovník, který pomáhal kontrarozvědce plnit především pomocné, orientační a prověřkové úkoly v souvislosti

s vyhledáváním nebo objasňováním protistátní činnosti a organizováním příslušných agenturně operativních a technických opatření. Důvěrníci byli vybíráni v souladu s potřebami a úkoly vyplývajícími z operativní situace v chráněném či rozpracovaném objektu, problematice apod. z řad spolehlivých čs. občanů, členů KSČ i bezpartijních, kteří dobrovolně na podkladě vztahu vzájemné důvěry jsou ochotni podle svých možností a schopností sdělovat kontrarozvědce dílčí poznatky informačního charakteru nebo poskytnout jim nutnou pomoc a služby. Operativní pracovník při výběru důvěrníka provádí jeho základní prověrku, přesvědčí se o jeho spolehlivosti, důvěryhodnosti a po souhlasu náčelníka oddělení s ním naváže styk.

6. Žalobce byl registrován jako důvěrník Státní bezpečnosti bez svého vědomí a souhlasu. Jako důvěrník Státní bezpečnosti nespolupracoval.
7. Dle čl. 30 Směrnice měl důvěrník dobrovolně na podkladě vztahu vzájemné důvěry být ochoten podle svých možností a schopností sdělovat kontrarozvědce dílčí poznatky informačního charakteru. Pokud by však takový občan nebyl seznámen s tím, že byl vybrán za důvěrníka, jen těžko by u něj bylo možno hovořit o ochotě, dobrovolnosti a vzájemné důvěře ve vztahu k plnění funkce důvěrníka. Podle čl. 34 směrnice se styk pracovníka kontrarozvědky s důvěrníkem utajoval zejm. je-li to výslovné přání důvěrníka. Jestliže by však občan vůbec nevěděl, že je s ním ze strany veřejné moci jednáno coby s důvěrníkem, jen těžko by mohl vyjádřit své přání, aby takové jednání bylo utajováno. Směrnice vyžadovala pro řádnou evidenci občana coby důvěrníka, aby byl o takové evidenci informován. Opačný postup Směrnici odporoval. Žalobce si nebyl vědom, že je s ním ze strany Státní bezpečnosti jednáno jako s důvěrníkem a že byl jako důvěrník evidován. Nebylo ani zjištěno, zda byl dán souhlas náčelníka oddělení dle čl. 32. Z těchto důvodů je třeba pokládat evidenci žalobce coby důvěrníka tehdejší Státní bezpečnosti za rozpornou s příslušnou směrnicí a tudíž za evidenci neoprávněnou.
8. Neoprávněná evidence žalobce coby důvěrníka v materiálech tehdejší Státní bezpečnosti je neoprávněným zásahem do osobnostních práv žalobce. Taková evidence je objektivně způsobila závažně se dotknout cti žalobce a jeho vážnosti ve společnosti, neboť evidence kohokoliv v materiálech bývalé Státní bezpečnosti je společností vnímána jako dehonestující skutečnost.
9. Podle § 81 NOZ je chráněna osobnost člověka včetně jeho přirozených práv. Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.
10. Podle § 82 NOZ člověk, jehož osobnost byla dotčena, má právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.
11. Podle § 2956 NOZ vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil. Podle § 2951 odst. 2 NOZ nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním.
12. Vzhledem k tomu, že neoprávněnou evidencí žalobce v materiálech bývalé Státní bezpečnosti došlo k neoprávněnému zásahu do osobnostních práv žalobce, jak již bylo shora uvedeno, má žalobce právo na přiměřené zadostiučinění. Toho se žalobci dostane právě určením, že evidence jeho osoby coby důvěrníka Státní bezpečnosti byla neoprávněná.

13. O nákladech řízení soud rozhodl dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalobce však náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím zdejšího soudu.

Praze 30. ledna 2018

JUDr. Marie Filippiová v.r.
soudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Elena Bocková

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 23.02.2018. Připojení doložky provedla Elena Bocková dne 05.04.2018.

Elena
Bocková
á

Elektronicky podepsáno
JUDr. Marie Filippiová
Městský soud v Praze
10C 363/2016
Datum: 05.04.2018 14:23:57